

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
14. Uluslararası MEB Robot Yarışması

ŞANLIURFA GEZİ PROGRAMI

	I. GÜZERGÂH	II. GÜZERGÂH
13/06/2022 (Kontenjan: 640)	Gidiş: 14.00 - 15.00 Balıklıgöl (Halil-ür Rahman) Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi Haleplibahçe Mozaik Müzesi Dönüş: 16.30 - 17.30	Gidiş: 14.30 Göbeklitepe Örenyeri Dönüş: 16.30
14/06/2022 (Kontenjan: 1520)	Gidiş: 10.00 - 11.00 - 12.00 - 13.00 - 14.00 - 15.00 Balıklıgöl (Halil-ür Rahman) Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi Haleplibahçe Mozaik Müzesi Dönüş: 12.30 - 13.30 - 14.30 - 15.30 - 16.30 - 17.30	Gidiş: 10.00 Göbeklitepe Örenyeri Dönüş: 12.00 Gidiş: 14.30 Göbeklitepe Örenyeri Dönüş: 16.30
15/06/2022 (Kontenjan: 1520)	Gidiş: 10.00 - 11.00 - 12.00 - 13.00 - 14.00 - 15.00 Balıklıgöl (Halil-ür Rahman) Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi Haleplibahçe Mozaik Müzesi Dönüş: 12.30 - 13.30 - 14.30 - 15.30 - 16.30 - 17.30	Gidiş: 10.00 Göbeklitepe Örenyeri Dönüş: 12.00 Gidiş: 14.30 Göbeklitepe Örenyeri Dönüş: 16.30
16/06/2022 (Kontenjan: 640)	Gidiş: 10.00 - 11.00 Balıklıgöl (Halil-ür Rahman) Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi Haleplibahçe Mozaik Müzesi Dönüş: 12.30 - 13.30	Gidiş: 10.00 Göbeklitepe Örenyeri Dönüş: 12.00

- I. GÜZERGÂH'ta her saat başı hareket edecek olan araçların her biri 120 kişilik olup son dönüş saati 17.30'dur.
- II. GÜZERGÂH'ta her bir seferde aynı anda her biri 80 kişilik olan 5 araç hareket edecektir.

BALIKLIGÖL

Balıklıgöl, 150 metre uzunluğunda ve 30 metre genişliğindedir. Derinliği 3-5 metre civarındadır. İçinde efsanelere konu olan sazan türü balıklar bulunmaktadır. Bu balıklara halk tarafından saygı gösterilir ve yenilmez. Rivayete göre Hz. İbrahim ateşe atıldıktan sonra, bir mucize gerçekleşir ve etraf güllük gülistanlık olur. Bu mucizenin gerçekleştiği mekânın Balıklıgöl ve çevresi olduğuna inanılır. Dini bayramlar da ile Mevlit ve Kandil gecelerinde en yüksek ziyaretçi sayısına ulaşır.

Balıklıgöl Platosu'nda Hz. İbrahim'in doğduğu mağara da bulunmaktadır. Üç semavi dinin atası olarak kabul edilen Hz.İbrahim'in doğduğu mağaranın ziyaretçisi de çok fazladır. Her dinden her ülkeden ve her şehirden yılın her mevsiminde bu mağaraya ziyaret vardır. Hz.İbrahim'in doğduğu mağaranın hemen yanında yaşadığı dönemin din âlimi olan Beddiüzaman Said Nursi'nin vefat ettikten sonra ilk defnedildiği mezarı da bulunmaktadır.

Kaynak: <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sanliurfa/gezilecekyer/balikligol>

ŞANLIURFA ARKEOLOJİ MÜZESİ

Şanlıurfa’da bir müze açılması fikri oluşmaya 1948 yılında başlamış, mevcut eserlerin Atatürk İlkokulu’nda bir depoda toplanması sonucunda müzenin kuruluşu ile ilgili ilk adım atılmıştır. 1956 yılında müze için Şehit Nusret İlkokulu’nda bir yer ayrılarak eserler burada depolanmıştır. Müze için ayrılan bu yerin yeterli olmaması ve yörenin binlerce yıllık tarihini belgeleyen zengin kültürel ve arkeolojik varlıklarını sergileme ihtiyacı, yeni bir müze binasının yapımını gerektirmiştir.

Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi’nde 14 adet ana sergi salonu ve 33 adet canlandırma alanı bulunmaktadır. İlaveten, arkeopark alanında, döneminin mimari özelliklerini yansıtan kronolojik olarak sıralanmış yapı örnekleri ve deneysel arkeolojik çalışmalara uygun kazı eğitim alanı bulunmaktadır.

Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi, Neolitik Dönem eserleri açısından dünya müzeleri arasında önemli bir yere sahiptir. Dünyanın en eski tapınağı Göbeklitepe’ye ait eserler ve heykeller burada sergilenmektedir. Bu bölümü gezerken ayrıca tapınak yapılarındaki leopar, yaban domuzları, leylek, tilki, ceylan, akrep, yılan ve kafası olmayan insan kabartmaları sayesinde, dönem insanının inançlarına ilişkin önemli bilgiler edinebilir ve Göbeklitepe D tapınağının etkileyici bir replikasını da ayrı bir bölümde görebilirsiniz.

Sergi salonlarında bulunan eserler, dönemlere göre teşhir edilmektedir.

Kaynak: <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/sanliurfa/gezilecekyer/sanliurfa-arkeoloji-muzesi-1>

HALEPLİBAHÇE MOZAIK MÜZESİ

Orpheus Mozaïği

Şanlıurfa'dan yurt dışına kaçırılmış olan Orpheus Mozaïği, Dallas Sanat Müzesi'nden önce, İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne, daha sonra da Şanlıurfa'ya getirilmiştir. Panoda Frig başlıklı ozan Orfeus sağa dönük oturarak lir çalmaktadır. Solunda etçil hayvanlardan aslan, ayı, leopar ve domuz, sağında otçul hayvanlardan dağ keçisi ve at, sol üst köşede ise kuşlar, onun çaldığı liri dinlemektedir. Dikdörtgen panoda Süryanice yazının yer aldığı mozaik, bir zamanlar bir kaya mezarının tabanını süslemekteydi.

Orfeus Mozaïği, Edessa/Urfa mozaikleri içinde en eski tarihli (M.S. 194) mozaik olmasının yanı sıra, mozaikte sanatçı Bar Saged adının olması nedeniyle de oldukça önemlidir.

Amazonlar Villası

Kazıda bulunan amazon betimleri nedeniyle bu villanın adı "Amazonlar Villası" olarak adlandırılmıştır. Amazonlar Villası, simetrik yerleştirilen iki iç avlu arasında yer alan dikdörtgen planlı büyük bir salonun etrafına dizilen odalardan oluşur. Girişi doğudan olup, planı doğu-batı doğrultusunda ters "T" biçimindedir. Villanın ön avlusundan iki yanı apsisli koridora, buradan da ana salona geçilir. Girişin karşısındaki dikdörtgen planlı odanın tabanında, "Avlanan Amazonlar" mozaïği yer almaktadır. Ana salonun güney ve kuzeyinde simetrik biçimde yerleştirilen, ışık ve taze havanın iç avlulardan sağlandığı aslan ve kaplan betimli odalar ile "Ktisis" ve Zebra Götüren Zenci" mozaiklerinin sergilendiği diğer odalar yer alır.

Ktisis Mozaïği

Mozaikte; Amazonlar Villası'nın kurucu ve koruyucu tanrıçası Ktisis büstü betimi yer alır. Başının üstünde inci ve altın görümlü taşlarla süslenmiş bir taç tasvir edilmiştir. Küpesi de benzer teknikte yapılmış olup, altın halkalı ve oval inci görümlüdür. Boynunda sarı, yeşil ve kahverengi taşlarla süslü gerdanlık yer alır. Ktisis, iki elinin parmaklarıyla göğsünün üstünde gri renkli ölçü aleti tutar. Bu ölçü aleti Roma ayak ölçüsü olup, yaklaşık 29.7 cm'dir. Sarı

pelerin ve gri stola giysilidir. Ktisis'in her iki tarafında omuz hizasında yeşil örtülü payeler tasvir edilmiştir.

Akilleus'un Hayatı Mozaïği

Villanın salonunu süsleyen dikdörtgen ana panoda, Akhilleus'un hayatından kesitler betimlenmiştir. Bunlar sırasıyla, dadı kucağında bebek Akilleus, anne Thetis'in Akhilleus'un topuğundan tutarak ölümsüz olması için onu Styks Irmağı'na daldırması, Genç Akilleus'un annesine vedası, Akhilleus'un ömür ipliğini büken kader tanrıçaları Moira'lar, Akhilleus'un bilge at adam Kheiron tarafından eğitilmesi ve Akhilleus'un Troia Savaşı'na gedisini üzgün gözlerle izleyen Thetis betimleridir. Panoyu çevreleyen bordürde saz çalan figürler, çiftlik evi, koşan, duran ve otlayan atlar ile koyun ve boğa betimleri yer almaktadır.

Kaynak: <https://muze.gov.tr/muze-detay?DistId=SUM&SectionId=SUM01>

GÖBEKLİTEPE ÖRENİYERİ

Yerleşim yeri olarak kullanılmadığı bilinen ve tapınmaya hizmet eden Göbeklitepe, şaşırtıcı anıtsal mimarisiyle 2018 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girdi. Türkiye'de de "2019 Göbeklitepe Yılı" ilan edildi. Henüz küçük bir bölümü çıkarılan Göbeklitepe, yaklaşık 12 bin yıllık geçmişiyle insanlık tarihini değiştirdi. Dünyanın bilinen en eski ve en büyük tapınma (kült) merkezi sayılan Göbeklitepe ile dinsel inanın yerleşik yaşama geçişteki etkisi kanıtlandı.

Harran Ovası'na hakim bu tarih öncesi yerleşimin sınırlı bir bölümü kazılrsa da, sıra dışı bulguları Neolitik Çağ'la ilgili pek çok bilgiyi altüst etti. Şanlıurfa'nın Örencik Köyü yakınlarındaki Göbeklitepe kazılarını 1995'te Alman arkeolog Prof. Dr. Klaus Schmidt başlattı ve 2014'deki ölümüne dek 20 yıl sürdürdü. Göbeklitepe; avcı-toplayıcı yaşamı, tarım ve hayvancılığa geçişi, tapmak mimarisi ve sanatın doğuşunu anlamamıza önemli katkılar sağladı. Varlığını M.Ö. 8 bin dolaylarına kadar sürdürdükten sonra terk edildi. Başka ya da benzer amaçlarla kullanılmadı.

Dünyanın En Eski İnanç Merkezi

Göbeklitepe'deki en ilginç buluntular, boyu 6 metreyi, ağırlığı 40 tonu bulabilen 'T' formu anıtsal dikilitaşlardır (Steller). Bu gizemli dikilitaşların 10-12 tanesi dairesel planda dizilerek araları taş duvarlar ile örülmüştür. Ortadaki bir çift karşılıklı büyük dikilitaş ile çevresindeki dikilitaşlar yuvarlak ya da oval kapalı mekânlar oluşturur. Kazılar neticesinde bu mekânların altı tanesi ortaya çıkarılmış olsa da jeomanyetik ölçümlerle bu mekânların 20'yi bulduğu biliniyor.

Dikilitaşların çoğunda insan, hayvan ya da soyut semboller var. Taşa işlenen bu en eski rölyeflerin yanı sıra üç boyutlu hayvan kabartmalarına da rastlanıyor. Gövdesinde el, kol ve parmak motifleri bulunan dikilitaşlara stilize insan heykelleri olarak yorumlanıyor. Karşılama bölümünden kazı alanına servislerle bir dakikada ulaşıyor. Girişteki animasyon ve bilgilendirmeler kaçırılmayacak türden. A,B,C ve D olarak bölümlendirilen kazı alanı, yürüyüş gezi güzergâhı ile çevrilmiş ve üstü kapatılmıştır.

Kaynak: <https://muze.gov.tr/muze-detay?SectionId=SGT01&DistId=SGT>